

Тренінгове заняття

Тема: «Захист дітей від насильства та жорстокого поводження»

Мета:

1. Познакомити учнів з інформацією стосовно заборони всіх форм насильства та жорстокого поводження з дітьми:
 - законодавчою базою;
 - базовими визначеннями та поняттями;
 - теоретичною інформацією;
 - практичними порадами.
2. Робота над проблемою: «Як себе поводити, що робити якщо насильство вже скоєно?».
3. Розробка практичних рекомендацій щодо запобігання та профілактики насильства та жорстокого поводження.

Обладнання:

1. Дидактичний матеріал – методичне забезпечення «Правила роботи в групах»
2. Законодавчі документи: «Конвенція ООН», «Конституція України», Закони України: «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх»,
3. Аркуші паперу; картки-відповідей; таблиці; фломастери, скотч, ножиці, дошка.

Принципи організації роботи в групі: відповідають принципам функціонування груп тренінгу гуманістичної спрямованості: відкритість, відповідальність, довіра, не оцінювання суджень.

Форми роботи: індивідуальна, колективна, робота в парах, спільне обговорення, групова презентація

Основні процедури групової роботи: встановлення контакту; створення атмосфери доброзичливості; вироблення спільними зусиллями кількох рішень конкретної проблеми, збирання якомога більшої кількості ідей щодо проблеми через обмежений час; вирішення складних проблем, що потребують колективного обговорення; рефлексія особистісних вражень.

ХІД ТРЕНІНГУ

1. Вступне слово тренера.

Мета : установка на роботу (3 хв.).

Кожному з Вас хоча б раз у житті доводилося зіткнутися з гострою проблемою – насильством. Воно могло застосовуватися проти Вас самих, могли бути свідком, або самі ставали агресором. Сьогодні ми з вами познайомимося з законодавчою базою стосовно проблеми запобігання та заборони всіх форм насильства та жорстокого поводження з дітьми, розглянемо ситуації коли ви чи ваші близькі зазнали насильство та що робити в цій ситуації? Але для початку давайте познайомимося.

2. Гра «Знайомство»

Мета: допомогти учасникам тренінгу краще пізнати один одного, створити сприятливу атмосферу (5-7 хв.).

Всі по черзі, розпочинаючи з мене, назвуть своє ім'я та одну з рис вашого характеру, яка найкраще вас презентує.

3. Ознайомлення з правилами роботи

Мета: організація групи та створення можливості для успішної ефективної роботи (3 хв.)

Запропонувати присутнім встановити правила роботи на тренінгу та обов'язково включити до переліку такі правила:

1. Говорити по черзі, коротко, не перебиваючи інших.
2. Говорити від себе.
3. Бути позитивними.
4. Бути добровільними.
5. Пам'ятати про конфіденційність.
6. Бути активними.
7. Правило піднятої руки.

4. Очікування «Хмари сподівань»

Мета: формування власної мети діяльності, мотивація та усвідомлення відповідальності за досягнення певних результатів (10 - 15 хв.).

Запропонувати продовжити речення **від цього тренінгу я очікую...** Попросити висловлюватися лаконічно. «Всі люди на щось сподіваються в цьому житті: одні мають позитивні сподівання, а інші бачать тільки погане. А на що сподіваєтесь Ви?»

5. Мозковий штурм «Насильство – це ...»

Мета: з'ясувати, як діти розуміють термін насильство, що воно на їх думку означає? (10 – 12 хв.)

На фліпчарті / дошці записати всі висловлювання учнів стосовно того, що вони думають, як гадають, що ж таке в їх розумінні **насильство**? Насильство – це...

6. Гра «Пересадки»

Мета: активізувати учасників, підготувати їх до виконання наступних вправ (5 хв.)

Тренер пропонує учасникам, у яких є, наприклад, рідна сестра, помінятися місцями. Далі тренер говорить: «Встаньте та поміняйтеся місцями всі ті ...»

- У кого гарний настрій,
- У кого у вухах сережки,
- У кого карі очі,
- У кого оптимістичний характер,
- У кого наступного місяця Д/н,
- Хто любить співати,
- У кого є бажання працювати в нашій групі далі?

Розподіляємося на 5 груп

7. Керована лекція «Законодавча база щодо захисту дітей та учнів від насильства та жорстокого поводження»

Мета: познайомити з новим матеріалом, активізувати діяльність вчителів (20 – 30 хв.)

Кожна з груп отримує інформацію стосовно одного із законів щодо законодавчої бази: «Конституція України», Закони України: «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх», «Конвенція ООН». Протягом 7 - 10 хв., група

ознайомлюється з інформацією, а потім, стисло, але зупиняючись на головному, викладає матеріал всім присутнім.

8. Вправа «Впізнай»

Мета: вирішення складної проблеми стосовно кожного з виду та форми жорстокого поводження з дітьми та учнями (10 – 15 хв.)

Кожна група отримує назву одного з виду жорстокого поводження: **фізичне, сексуальне, психологічне, економічне, нехтування**, але якій групі дісталася яка назва залишається у секреті. Необхідно протягом 5 хв., розкрити характеристику одного з виду та презентувати цей вид чи форму жорсткого поводження з допомогою пісні, малюнка, віршів, інсценування (але без фізичного контакту). На презентацію відводиться 3 хв.

9. Гра – розминка «Крісло»

Мета: формувати у членів групи почуття згуртованості, навчати вмінню визначати стратегії діяльності для досягнення мети.

Учасники під музику рухаються по колу навколо стільців. Музика припиняється, і всі учасники мають сісти. Кількість стільців поступово зменшується. Останній круг – біля 1 стільця.

10. Робота із законодавчою базою щодо захисту дітей та учнів від насильства та жорстокого поводження

Мета: закріпити знання учнів щодо законодавчої бази щодо захисту дітей та учнів від насильства та жорстокого поводження відносно видів та форм (35 – 40 хв.)

Тренер знов звертається до схеми та пропонує пригадати законодавчу базу стосовно кожного з видів чи форми жорстокого поводження. Діти починають плутатися, тому знову поступає пропозиція продовжити роботу у командах та знову отримують інформацію стосовно одного із законів щодо законодавчої бази: «Конституція України », Закони України: «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх», «Конвенція ООН». Протягом 10 – 15 хв., група відпрацьовує інформацію стосовно одного з видів (фізичне, сексуальне, психологічне, економічне, нехтування), а потім, стисло, але зупиняючись на головному, викладають матеріал всім присутнім, зупиняючись конкретно на № та назві закону.

Доречно! Надати кожному учню бланк (додаток2), де кожний для себе позначе назву Закону та № статті, які захистять дитину від насильства та жорстокого поводження

11. Інформаційне повідомлення

Мета: надати інформацію щодо подальшого поводження дитини, якщо з нею, або з кимось з її близьких стався випадок жорстокого поводження, або насильства (10 хв.)

Насильство є серйозною проблемою, особливо якщо це домашнє насильство. Дуже часто жорстоке поводження в сім'ї та насильство, які скоюються в родині постають одним з чинником існування та поширення торгівлі людьми, провокують суїцид, наносять фізичні ушкодження, приводять навіть до інвалідності.

Спільним наказом Міністерства України у справах сім'ї, дітей та молоді, Міністерства внутрішніх справ України була затверджена Інструкція щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї та молоді, служб у справах неповнолітніх, центрів соціальних служб для молоді та органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї.

Відповідно до постанови, прийняття, облік і розгляд заяв здійснюється за місцем проживання постраждалого від насильства в сім'ї або члена сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза здійснення насильства. Надавати заяву можна: у службу у справах неповнолітніх та органу опіки та піклування, у відділ у справах сім'ї та молоді, міліцію

(службу дільничних інспекторів та кримінальну міліцію у справах неповнолітніх органу внутрішніх справ).

Скажіть: до кого в першу чергу ви у змозі звернутися, якщо з Вами, Вашими близькими, з друзями відбувся або передбачається факт насильства?

Усна заява викладається заявником та записується посадовою особою відповідного органу, а письмова – надсилається поштою, подається особисто або передається через іншу особу.

У заяві необхідно зазначити:

- ПІБ,
- місце проживання постраждалого,
- інформацію про те, ким вчинено, або може бути вчинено насильство.

Інформація розглядається протягом 3 днів з моменту подання.

Важливо : за законом заборонено відмовляти у прийнятті та розгляданні заяви. Неприйняття та не реєстрація заяви – є службовим злочином.

На профілактичний облік члени сім'ї, які вчинили насильство в сім'ї, ставляться тільки після винесення їм дільничним інспектором міліції або працівником кримінальної міліції у справах неповнолітніх офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї. працівниками кримінальної міліції у справах неповнолітніх справи заводяться у випадках, коли жертва насильства в сім'ї або особа, що вчинила насильство в сім'ї, не досягли 18-річного віку.

У випадках, коли один із членів сім'ї своєю поведінкою систематично (тричі або більше) провокує вчинення насильства в сім'ї і цим самим створює ситуацію, що може призвести до його вчинення, працівниками міліції та служби у справах неповнолітніх виносяться офіційне попередження про неприпустимість віктимної поведінки щодо насильства в сім'ї. про внесення офіційного попередження така особа повідомляється під розписку.

12. Вправа «Моя заява»

Мета: закріпити знання учнів щодо звернення по факту насильства (до кого, як та в якій формі)(40 – 45 хв.)

Отже, кожному з вас надається завдання: скласти офіційну заяву щодо факту насильства яке було/можливо могло скоїться з Вами або з кимось із ваших членів сім'ї. У заяві необхідно зазначити:

- ПІБ,
- місце проживання постраждалого,
- інформацію про те, ким вчинено, або може бути вчинено насильство.

13. Підсумок. Вправа «Комплімент» (5 хв.)

Мета: отримати й активізувати інформацію від учасників групи, зняття емоційного напруження

Учасники висловлюють свої почуття, що виникли під час заняття, вносять пропозиції щодо наступних зустрічей.

Всі стають у коло, обіймають один одного за плечі, повільно і розслаблено хитаються ліворуч-праворуч. А потім говорять компліменти один одному.